

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВНУТРІШНІХ СПРАВ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ АЛЬТЕРНАТИВНОГО

ВИРІШЕННЯ СПОРІВ»

Рівень вищої освіти *другий (магістерський)*

Галузь знань *08 Право*

Спеціальність *081 «Право»*

Освітня програма *«Право»*

Статус навчальної дисципліни *обов'язкова*

Мова навчання *українська*

Дніпро – 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від 31.08.2023 № 12

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-наукового
інституту права та інноваційної
освіти
Протокол від 29.08.2023 № 1

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право»

Володимир КИЯН

Розглянуто на засіданні кафедри *загальноправових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти*
Протокол від 28.08.2023 № 1

Правові інструменти альтернативного вирішення спорів // Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. 14 с.

РОЗРОБНИК:

доцент кафедри загальноправових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент, Кулініч Ольга Олександрівна.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

- 1. Перший проректор Дніпровського гуманітарного університету, кандидат юридичних наук, доцент, Алфьорова Тетяна Миколаївна;*
- 2. Суддя Запорізького окружного адміністративного суду, доктор юридичних наук, доцент, Прасов Олександр Олександрович.*

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20 /20			
20 /20			
20 /20			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальна кількість годин:	90	90
Рік підготовки:	1	1
Семестр:	1	1
Лекції	16	8
Семінарські	24	6
Практичні	-	2
Самостійна робота	50	74
Індивідуальні завдання (курсова робота):	-	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою та завданням вивчення навчальної дисципліни «Правові інструменти альтернативного вирішення спорів» є вдосконалення та поглиблення знань у здобувачів уявлення у сфері вирішенні конфліктів через застосування альтернативних способів вирішення правових спорів у звичайних умовах професійної діяльності та в особливий період.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

ЗК4 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8 – Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні компетентності:

СК7 – Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8 – Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

СК13 – Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК16 – Здатність застосовувати сучасні методи та способи позасудового врегулювання конфлікту (спору).

Пререквізити: «Теорія держави та права», «Філософія права», «Конфліктологія», «Соціологія», «Психологія».

Постреквізити: «Приватне право: практика тлумачення і застосування», «Публічне право: практика тлумачення і застосування», «Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод».

Програмні результати навчання:

ПРН7 – Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН9 – Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН18 – Мати навички застосування сучасних методів та способів позасудового врегулювання конфлікту (спору).

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ТЕМА 1. ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВИРІШЕННЯ СПОРІВ ЯК ЗАСОБИ ЗАХИСТУ ПРАВ

Сутність, зміст та значення правових інструментів альтернативного вирішення спорів в механізмі захисту прав та інтересів осіб. Становлення та розвиток інститутів альтернативних способів вирішення спорів. Виникнення та розвиток способів альтернативних способів вирішення спорів. Розвиток української моделі альтернативних способів вирішення спорів. Принципи та підходи до вирішення конфліктів та спорів. Особливості вирішення конфліктів та спорів в умовах воєнного стану. Класифікація способів альтернативного вирішення спорів та сфера їхнього застосування.

ТЕМА 2. СПОСОБИ АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

Поняття, значення та види посередництва як способу альтернативного вирішення спору. Фасилітація як вид посередництва. Консиліація як вид посередництва. Мета та загальні принципи відновного правосуддя. Поняття та завдання відновного правосуддя. Концепція відновного правосуддя. Характерні ознаки програм відновного правосуддя. Умови застосування відновного правосуддя. Основні моделі програм відновного правосуддя (особливості використанні у період воєнного стану). Українська модель відновного правосуддя. Поняття та суть третейського судочинства. Види третейських судів. Переваги третейського розгляду. Порядок утворення і державної реєстрації третейських судів. Загальні умови третейського розгляду справи. Порядок третейського розгляду і вирішення справи.

ТЕМА 3. МЕДІАЦІЯ ЯК ОКРЕМИЙ МЕХАНІЗМ ВИРІШЕННЯ ПРАВОВИХ КОНФЛІКТІВ (СПОРІВ)

Поняття конфлікту, види конфлікту та структура. Функції конфлікту. Динаміка конфлікту. Діагностика конфлікту. Стратегії поведінки в конфлікті. Конфлікт крізь призму права. Альтернативні способи вирішення конфліктів. Поняття та природа медіації. Принципи медіації. Види медіації. Моделі медіації. Роль медіації в умовах воєнного стану як механізму мирного вирішення правових конфліктів та забезпечення прав людини.

ТЕМА 4. СТОРОНИ МЕДІАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

Право на медіацію. Сторони медіації. Медіатор. Інші учасники медіації. Медіатор як професія. Компетентності медіатора. Конфліктологічна компетентність медіатора. Комунікативна компетентність медіатора. Процедурна компетентність медіатора. Рефлексивна компетентність медіатора. Правова компетентність медіатора. Техніки медіатора. Активне слухання. Невербальна комунікація. Постановка запитань. Перефразування. Робота з емоціями. Зміни у ролі сторін медіаційного процесу під час воєнного стану, зокрема в контексті взаємодії між державними органами та громадянами.

ТЕМА 5. ЕТАПИ МЕДІАЦІЙНОЇ ПРОЦЕДУРИ

Загальна характеристика медіаційної процедури. Премедіація. Стадії медіації. Підготовча стадія. Збір інформації та визначення тем для обговорення. Робота з інтересами та потребами сторін. Пошук та оцінка варіантів рішення. Оформлення домовленостей. Постмедіація. Особливості етапів медіаційної процедури під час воєнного стану: як медіатор може адаптувати свої дії до специфіки кризових ситуацій.

ТЕМА 6. МЕДІАЦІЯ В ЮРИДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ ТА В ОКРЕМИХ СФЕРАХ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН

Практика застосування медіації в діяльності судді, прокурора, адвоката, нотаріуса, ювенальної юстиції, державного та приватного виконавця. Застосування медіації у сімейних відносинах (у спорах про розірвання шлюбу, про стягнення аліментів, про шлюбний договір, про поділ майна подружжя та ін.) Медіація як спосіб вирішення трудових спорів. Особливості медіації в адміністративному та кримінальному судочинстві. Медіація як спосіб вирішення цивільних спорів в умовах воєнного стану. Переваги медіації як способу захисту корпоративних прав в умовах воєнного стану. Медіація у сфері міжнародних відносин.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Структура навчальної дисципліни наведена у додатку 1.1, 1.2.

Додатки 1.1, 1.2. (оновлюється щорічно).

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «*Правові інструменти альтернативного вирішення спорів*» передбачено:

- для денної форми навчання – залік;
- для заочної форми навчання – залік.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. **Мінімальний пороговий рівень оцінки** визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитиву оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали. **Критерії оцінювання аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи** розроблені кафедрою загальноправових дисциплін з урахуванням загальних критеріїв, визначених Положенням про організацію освітнього процесу у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх

справ.

В Університеті встановлюється єдина максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни – **100 балів**.

Встановлюються: максимальні суми балів за виконання завдань у рамках аудиторної – **30 балів**, самостійної та індивідуальної роботи – **30 балів**; **40 балів** – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

Для навчальної дисципліни «Правові інструменти альтернативного вирішення спорів» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають:

- завдання для семінарських занять (на семінарських заняттях викладач оцінює виступи здобувачів вищої освіти, їх активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою думку тощо. Перелік тем семінарських занять та завдання, що розв'язуються, визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Підсумкові оцінки за семінарське заняття вносяться у відповідний журнал);

- завдання для індивідуальної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти, теми рефератів (передбачаються робочою програмою навчальної дисципліни. Виконання завдань, які виносяться на самостійну та індивідуальну роботу, контролюється науково-педагогічним працівником під час консультацій);

- завдання для підсумкового контролю (використовуються як засіб контролю знань здобувачів вищої освіти після вивчення навчальної дисципліни; дозволяють оцінити досягнутий особою рівень сформованості знань, умінь і навичок);

- тести (можуть використовуватися для діагностики успішності під час аудиторних та практичних занять або як форма самоконтролю).

Для навчальної дисципліни «Правові інструменти альтернативного вирішення спорів» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: заліки, командні проекти, стандартизовані тести, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, презентації та виступи на наукових заходах здобувачів, індивідуальні та групові завдання, малювання мап, контурних та електронних мап, виготовлення таблиць, схем.

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

Бали	Пояснення
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .

2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Студент, не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті.

Критерії оцінювання самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

За **самостійну та індивідуальну роботу** здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності.

Бали	Вид завдання
30	Написання та публікація наукової статті у фаховому виданні (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
15	Написання та публікація тез доповіді на конференції (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
15	Підготовка мультимедійної презентації (мінімум 20 слайдів) з обраної теми (оцінюється максимум у 5 балів з урахуванням актуальності, новизни тематики, повноти розкриття теми, графічного оформлення та креативності підходу)
15	Підготовка тестових питань (мінімум 20 питань, одне питання 4 варіанти відповіді) з обраної теми (оцінюється максимум у 5 балів з урахуванням актуальності, новизни тематики, відповідності джерельній базі, точності та лаконічності сформованих питань та відповідності до теми завдання варіантів відповіді)
15	Підготовка 5 практичних задач з обраної теми (одна практична задача оцінюється максимум у 3 бали з урахуванням актуальності та новизни тематики, лаконічності сформованої фабули, відповідності законодавчої бази, визначеності правових відносин)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.

75-82			С	<i>«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.</i>
68-74		Задовільно	D	<i>«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.</i>
60-67			E	<i>«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.</i>
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	<i>«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної</i>
1-34			F	<i>«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.</i>

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 1.3 (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ АЛЬТЕРНАТИВНОГО
ВИРІШЕННЯ СПОРІВ»

Освітній ступінь *магістр*

Спеціальність *081 «Право»*

на *2023/2024* навчальний рік

Форма навчання: ДЕННА **Обсяг: 3 кредити ЄКТС (90 годин)**

Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти
Курс *I* Групи *М-ЮД-321-322*

№ теми	Назва теми	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Правові інструменти альтернативного вирішення спорів як засоби захисту прав, свобод та інтересів осіб	14	6	2	4		8
2.	Способи альтернативного вирішення спорів	14	6	2	4	-	8
3.	Медіація як окремий механізм вирішення правових конфліктів(спорів)	14	6	2	4	-	8
4.	Сторони медіаційного процесу	14	6	2	4	-	8
5.	Етапи медіаційної процедури	16	8	4	4	-	8
6.	Медіація в юридичній практиці та в окремих сферах суспільних відносин	18	8	4	4	-	10
	Разом за семестр	90	40	16	24	-	50
	<i>Форма підсумкового контролю</i>		<i>Залік</i>				

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри загальноправових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.08.2023 р. № 1.

Директор

**Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти**

Вікторія САВІЩЕНКО

Додаток 1.2 до Робочої програми
навчальної дисципліни

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ АЛЬТЕРНАТИВНОГО
ВИРІШЕННЯ СПОРІВ»

Освітній ступінь *магістр*

Спеціальність *081 «Право»*

на *2023/2024* навчальний рік

Форма навчання: ЗАОЧНА Обсяг: 3 кредити ЄКТС (*90* годин)

Навчально-науковий інститут заочного навчання та підвищення кваліфікації

Курс *1* Групи *М-Ю3-321-326*

№ теми	Назва теми	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Правові інструменти альтернативного вирішення спорів як засоби захисту прав, свобод та інтересів осіб	16	4	2	2		12
2.	Способи альтернативного вирішення спорів	16	4	2	2		12
3.	Медіація як окремий механізм вирішення правових конфліктів(спорів)	16	4	2	2		12
4.	Сторони медіаційного процесу	14	2			2	12
5.	Етапи медіаційної процедури	14	2	2			12
6.	Медіація в юридичній практиці та в окремих сферах суспільних відносин	14					14
	Разом за семестр	90	16	8	6	2	74
	<i>Форма підсумкового контролю</i>		<i>Залік</i>				

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри *загальноправових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти*, протокол від 28.08.2023 р. № 1.

Директор
Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти

Вікторія САВЩЕНКО

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ****«ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ АЛЬТЕРНАТИВНОГО
ВИРІШЕННЯ СПОРІВ»**Освітній ступінь *магістр*Спеціальність *081 «Право»*на *2023/2024* навчальний рік**Основні нормативні акти:**

- Конституція України від 28 червня 1996 року Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про внесення змін до статті 80 Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України)» від 03 вересня 2019 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 38. Ст. 160.).

- акти міжнародного права:

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. *Офіційний вісник України*. 2008. № 93. Ст. 5.

2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13. Ст. 11.

- закони:

1. Про медіацію : Закон України від 16 листопада 2021 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 875-ІХ. Ст. 8.

2. Кримінальний кодекс України від 4 квітня 2001 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25. Ст. 131.

3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 40. Ст. 492.

4. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36, 37. Ст. 446.

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР)*. 1984. Додаток до № 51. Ст.1122.

6. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13 липня 2017 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 35. Ст. 376.

7. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 червня 2016 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 54.

8. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23 грудня 1997 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 20. Ст. 99.

9. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02 червня 2011 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>

Підручники:

1. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилук [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса : Екологія, 2019. 456 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Мирне вирішення сімейних спорів : метод. рек. / [Ганна Гаро та ін.]; Харків : Фактор, 2019. 78 с.

2. Практичне застосування медіації: практично-методичний посібник викладача / укл. : В. Каневська, К. Наровська. Київ, 2016. URL:http://www.fair.org.ua/content/library_doc/Curriculum_Mediation_print.pdf

Монографії та інші наукові видання:

1. Біцай А. В. Участь адвоката в медіації : монографія / за заг. ред. д-ра юрид. наук, О. Г. Яновської; Київ : Правова єдність : Алерта, 2017. 259 с.

2. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика : монографія. Київ : Інститут законодавства ВР України, 2018. 276 с.

3. Нестор Н. В. Запровадження медіації в кримінальному процесі України: проблеми теорії та практики : монографія. Київ : Алерта, 2018. 182 с.

Інші джерела:

1. Європейський кодекс поведінки медіаторів.

URL: https://decisionlab.com.ua/DLfiles/European_Code_of_Conduct_for_Mediators_UA.pdf

2. Йосипенко С. Т. Медіація як спосіб вирішення спорів у приватно-правових відносинах: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ. 2019. 19 с.

3. Кулініч О. О. Вирішення конфліктів через медіацію у діяльності адвокатів: теоретико-правовий аспект. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2021. Спеціальний випуск № 2. С. 329-334.

4. Лебедева Ю. В. До питання законодавчого регулювання медіації в Україні та ЄС. *Розвиток науки та техніки: проблеми і перспективи* : матеріали Міжнар. науково-практ. конф., м. Київ. 2021. С. 83-85.

5. Лебедева Ю. В. До питання медіації в адміністрації в адміністративному судочинстві. *Медіація як спосіб вирішення приватно- та публічно-правових спорів*: матеріали Міжнар. науково-практ. конф., м. Дніпро, 30 листопада 2021 року. С. 195-198.

6. Мазаракі Н. Медіація в Україні: проблеми теорії та практики. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2016. № 1. С. 92-100.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uazt_2016_1_11.

7. Поліщук М. Я. Медіація як спосіб вирішення цивільно-правових спорів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ. 2017. 18 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.
2. <http://portal.rada.gov.ua/> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
3. <http://namu.com.ua/ua/members/> - Реєстр медіаторів

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри загальноправових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.08.2023 р. № 1.

**Директор
Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти**

Вікторія САВЩЕНКО